

Tid Torsdagen den 20 april 2023 kl. 16.00 – 16:40
Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset
Justering Tisdagen den 2 maj 2023 §§ 1-20, 22-24

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 20 april 2023, § 21

Lars Strömgren

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Lars Strömgren (MP), ordföranden

Dennis Wedin (M), vice ordföranden

Ulf Walther (S)

Berit Nyberg (S)

Johan Ekegren (S)

Irene Dolk Castellanos (S)

Tobias Johansson (V)

Katja Jassey (V)

Anders Lindman (SD)

Sara Svanström (L)

Markus Berensson (C)

Hamid Ershad Sarabi (C)

Tjänstgörande ersättare:

Anna Cederschiöld (M)

för Jonas Nilsson (M)

Ersättare:

Jimmy Lindgren (S)

Karin Jordås (S)

Björn Erdal (S)

Joel Höglund (V)

Torbjörn Erbe (M)

Ludvig Tornberg (M)

Gabriel Kroon (SD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Ulrika Falk, Peter Granström, Anna Green, Philip Hall, Kersti Hedqvist, Elisabet Munters, Bengt Stenberg nämndsekreterare Alva Matsdotter och borgarrådssekreteraren Helena Cullemo samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-21.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Trafiknämnden utser vice ordföranden Dennis Wedin (M) att tillsammans med ordföranden Lars Strömgren (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 2 maj 2023.

§ 2**Frågor för beredning och information från kontoret**Skrivelser för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till trafiknämnden enligt följande:

- 1 Skrivelse av Anders Lindman (SD) om bristande underhåll av gator. Dnr T2023-01134
- 2 Skrivelse av Anders Lindman (SD) om lånecyklar. Dnr T2023-01135
- 3 ”Hoppet är det sista som överger trafikkontoret” – Skrivelse angående cykelbanan på Västerbron av Markus Berensson m.fl. (C). Dnr T2023-01136.

Beslut

Trafiknämnden överlämnar skrivelserna till trafikkontoret för beredning.

Information från kontoret

Förvaltningschef Gunilla Glantz informerar om att Kersti Hedqvist slutar som administrativ chef på trafikkontoret och att Philip Hall blir ny administrativ chef. Förvaltningschefen lämnar över till avdelningschef Ulrika Falk som uppdaterar nämnden om situationen kring lånecyklarna. Förvaltningschef Gunilla Glantz informerar nämnden om Östermalmstorg.

Beslut

Trafiknämnden tackar för informationen.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till trafiknämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till trafiknämnden enligt förteckning från den 20 april 2023 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom trafikkontoret**

Dnr T2023-00008

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner redovisningen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 11 april 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5**Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor**

Dnr T2023-01036

Protokoll 1/2023 från den 13 februari 2023 för trafiknämndens och Stockholms stads Parkering AB:s gemensamma råd för funktionshinderfrågor anmäls.

§ 6**Anmälan av ekonomisk uppföljning mars 2023**

Dnr T2023-00037

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 6 april 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 7**Anmälan av deltagande i Kvalitetsutmärkelsen 2023**

Dnr T2023-00873

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner anmälan av Nämndsekretariatet till Kvalitetsutmärkelsen 2023.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 23 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8**Framkomlighetssatsning inom gång-, cykel och kollektivtrafik. Utredningsbeslut.**

Dnr T2023-00530

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner projektdirektivet för framkomlighetssatsningen inom gång-, cykel-, och kollektivtrafik samt anmäler projektdirektivet till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 4 april 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Sara Svanström (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm stad har en ett ansvar att öka framkomligheten för de som använder stadens gator, cykel- och gångvägar. Därför är det positivt att staden fortsätter satsa på detta. Men vi Liberaler kommer alltid värna om framkomlighet även för de som är beroende av extra stöd för att röra sig i vår stad.

Detta är varför vi satsar 120 mnkr extra under perioden 2023-2026 för att öka investeringsvolymen inom programmet för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. En stad som ser till allas framkomlighet, vare sig man är beroende av en rollator eller rullstol är en stad som värnar om allas frihet.

Staden och trafiknämnden i synnerhet ska alltid utgå från tillgänglighetsperspektivet när en fysisk förändring sker i det offentliga rummet.

§ 9**Breddning av gång- och cykelbana på Skansbron.
Inriktningsbeslut**

Dnr T2023-00266

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Tobias Johansson m.fl. (V):

- 1 Trafiknämnden godkänner i huvudsak förslag till inriktning och ger trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för projektet Breddning av gång- och cykelbana på Skansbron upp till 3,5 mnkr, som underlag för ett kommande genomförandebeslut. Projektets totala utgift beräknas till 16 mnkr.

- 2 Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att göra den målade cykelbanan på östra sidan av Skansbron och Skansbrogatan till en renodlad gångbana, genom justering av målning, skyltning och korsningspunkter för att anpassa förslaget till att enbart gång ska vara tillåtet på den östra sidan av bron.

- 3 Trafiknämnden anför i övrigt nedanstående:

Förslaget till inriktning ger förbättrad framkomlighet och trafiksäkerhet för både gående och cyklister på den västra sidan av Skansbron. Eftersom 70 % av cyklisterna idag väljer att cykla på den västra sidan av bron tyder det på att många har start- och målpunkter västerut på Södermalm och det är därmed motiverat att förlägga cyklingen på den västra sidan av bron.

Vi vill att kontoret går vidare med alternativet att ta bort den enkelriktade cykelbanan på den östra sidan av bron. Cykelbanan är smal och riskerar att skapa konflikter mellan gående och cyklister på grund av bristen på utrymme samt potentiellt även mellan cyklister som färdas med och mot färdriktningen på den enkelriktade cykelbanan. Genom att göra den östra sidan av bron till renodlad gångbana får gående brett utrymme för att gå till jobbet eller strosa på söndagspromenader med utsikt över Hammarby sjö och tillgång till hissen eller trapporna ner till Hammarby kaj. Genom att tydligt utforma korsningspunkterna och skyltningen på sträckan så att cyklister leds till att cykla på den västra sidan av bron skapas samtidigt ett fullvärdigt cykelstråk.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 16 mars 2023.

Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Trafiknämnden godkänner förslag till inriktning och ger trafikkontoret i uppdrag att fortsätta planering för projektet Breddning av gång- och cykelbana på Skansbron upp till 3,5 mnkr, som underlag för ett kommande genomförandebeslut. Projektets totala utgift beräknas till 16 mnkr.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Tobias Johansson m.fl. (V) föreslår (se beslutet).

- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD) och Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.
- 3) Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - a. Trafiknämnden ger trafikkontoret i uppdrag att studera möjligheten för dubbelriktad cykling på både västra och östra sidan av Skansbron för att sedan återkomma med ett reviderat inriktningsbeslut
 - b. Att därutöver anföra följande:

Idag är det dubbelriktat på västra sidan och enkelriktat på östra, vilket innebär att det går att cykla på båda sidor av Skansbron norrut. Med det nya förslaget så behöver cyklister som tar sig från Hammarby Sjöstad upp till Götgatan och vidare mot City korsa vägen två gånger, bland bilar, på färden norrut, redan innan de kommer upp till det förvirrande mötet (för cyklister) med Ringvägen.

Ambitionen med en lösning på Skansbron, och annan cykelinfrastruktur, borde vara att skapa så lättöverskådliga alternativ som möjligt. Om den tilltänkta färden är för komplicerad finns det en risk att cyklister helt enkelt cyklar bland bilarna på bronns östra sida, eller avstår från att cykla.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Tobias Johansson m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Anders Lindman (SD), Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Markus Berensson m.fl. (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 10

Cykelparkering hela staden 2021-2022. Slutredovisning Dnr T2020-00945

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Cykelparkering hela staden 2021-2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 februari 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11**Åtgärder för minskat buller vid Hagsätraskogens naturreservat, en del av Grönare Stockholm. Reviderat Genomförandebeslut**

Dnr T2020-01448

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner förslag till reviderat genomförande av projekt Åtgärder för minskat buller vid Hagsätraskogens naturreservat till en investeringsutgift om 31 mnkr.
- 2 Trafiknämnden anmäler beslutet till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.
- 3 Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingar samt teckna avtal inom ramen för föreliggande reviderat genomförandebeslut.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 15 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 12**Ny gång- och cykelbana längs Bromstensvägen.
Slutredovisning**

Dnr T2016-03421

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Ny gång- och cykelbana längs Bromstensvägen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13**Rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården.
Slutredovisning**

Dnr T2021-00399

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Rörliga och fasta trafik hinder i Kungsträdgården.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 14**Reinvesteringsprogram för tekniska installationer i broar, tunnlar och mindre anläggningar 2022. Slutredovisning**
Dnr T2021-02313**Beslut**

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt inom reinvesteringsprogram för tekniska installationer i broar, tunnlar och mindre anläggningar avslutade under 2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 15**Reinvesteringsprogram för mindre konstruktionsåtgärder avseende broar, tunnlar och övriga byggnadsverk 2022. Slutredovisning**
Dnr T2021-02173**Beslut**

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt inom reinvesteringsprogrammet för mindre konstruktionsåtgärder avseende broar, tunnlar och övriga byggnadsverk avslutade under 2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 16

Tenstadalen, del av Grönare Stockholm. Slutredovisning

Dnr T2017-00093

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt Tenstadalen, del av Grönare Stockholm och cykelmiljarden.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 23 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17

Reinvesteringsåtgärder på gångbanor. Slutredovisning

Dnr T2021-01504

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt reinvesteringsåtgärder på gångbanor.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 23 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 18**Reinvesteringsåtgärder på cykelvägnätet under 2022.****Slutredovisning**

Dnr T2022-00567

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt reinvesteringsåtgärder på cykelvägnätet under 2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 20 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 19**Reinvesteringsåtgärder på trafikleder 2022.****Slutredovisning**

Dnr T2022-00533

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av projekt reinvesteringsåtgärder på trafikleder under 2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 20 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20**Åtgärder för att stärka ek- och groddjurssamband. Etapp 3 av Grönare Stockholm. Slutredovisning**

Dnr T2017-00093

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner slutredovisning av 7 delprojekt inom Grönare Stockholm etapp 3.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 10 januari 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 21**Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för trafiknämnden**

Dnr T2023-00086

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2024 med inriktning för 2025 och 2026 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
- 2 Trafiknämnden godkänner Bilaga 6 som svar på uppdrag från kommunfullmäktige.
- 3 Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 17 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Deltar inte i beslutet**

Anders Lindman (SD) anmäler att han inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Tobias Johansson m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Vänsterstyret bedriver inte en politik för alla trafikslag i Stockholm. Man lyfter också i allt för liten utsträckning förutsättningarna för stadens näringstrafik. Varje dag görs tiotusentals resor in i staden för att leverera tjänster – det handlar om allt ifrån hemtjänst och hemsjukvård till leveranser och renoveringar. För dessa måste det vara enkelt att ta sig runt i staden och hitta parkeringsplats. Moderaterna menar att vänsterstyret lägger allt för litet fokus på dessa i planeringen för de kommande åren. Behovet av gatuparkeringar är exempelvis större för denna grupp än för många boenden i staden som hellre skulle önska fler parkeringsgarage.

Vidare är det svårt att se hur vänsterstyret försöker prioritera ett framkomligt och hållbart transportsystem samtidigt som innerstaden stängs av för vissa fordon. Detta utan att någon egentlig konsekvensanalys har kunnat presenteras för trafiknämnden. Vi vill se ökad framkomlighet för alla stockholmare, oavsett om de går, cyklar, åker kollektivt eller med bil, och vill genom fler morötter skynda på den gröna omställningen. Målet om 30 procent minskad biltrafik kommer inom bara några år kännas förlegat när samtliga fordon är utsläppsfria och nästan helt tysta. Det är inte heller förenligt med Moderaternas vision om en levande och växande stad där fler, inte färre, transporter kommer göras.

Moderaterna önskar att trafiknämnden tar sin utgångspunkt i de mål som definierades i vår budgetreservation i kommunfullmäktige:

1. En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla.
 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.
 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.
- 3) Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Trafiknämnden ska arbeta för en framkomlig stad, där klimat- och miljömålen nås och trafikplaneringen ska utgå från stadens framkomlighetsstrategi som prioriterar gång, cykel och kapacitetsstark kollektivtrafik. Trafikåtgärder ska alltid utgå från perspektiven om en säker, trygg och tillgänglig stad.

Ett väl fungerande trafiksystem är avgörande för en växande stad med en hög takt i bostadsbyggandet. Trafiknämnden ska arbeta för gator med mer renodlade trafikslag t.ex. med separata cykel- och bussgator och nämnden ska även i nära dialog med regionen arbeta för kollektivtrafik på vattnet. Spårväg City ska byggas ut till Ropsten.

Trafiknämnden ska bidra till att skapa en tryggare, trevligare och mer levande stad, med större plats för människor. Gator, torg och kajer ska i högre grad fyllas av folkliv, kulturinslag, träd och grönska. Den biologiska mångfalden ska stärkas.

Liberalerna satsar under perioden 2023-2026 120 MSEK extra för att öka investeringsvolymen inom programmet för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Den här satsningen är särskilt viktig för att bygga bort brister i det redan byggda offentliga rummet.

Parkering på gatumark ska i större utsträckning ge plats åt gång, kollektivtrafik och cykelbanor, men även träd och grönska. Då får vi en mer attraktiv stad, där en del av det offentliga rummet kan tas tillbaka från en tid när staden byggdes kring bilen.

Ett aktivt arbete ska bedrivas för att genom sänkta hastigheter, elektrifiering och tyst asfalt minska buller på bostadsgator. Nämnden ska arbeta mot miljökvalitetsmålet för frisk luft. En reviderad godsstrategi ska tas fram i samverkan med fastighetsägare för att bland annat öka elektrifieringen av leverans- och godstrafik och införa tysta nattleveranser.

Utveckling av torgen ska ske i utgångspunkt av medborgardialoger. Nämnden ska genomföra en trafikutredning kring Odenplan i syfte att skapa ett nytt torg en s.k. piazza med mindre trafik, mer restauranger, grönska och trivsel. Nämnden ska arbeta med stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnden för Norrmalm för att göra Liberalernas vision om ett Piazza Odenplan möjligt.

- 4) Markus Berensson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
- a. Trafiknämnden godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2024 med inriktning för 2025 och 2026 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
 - b. Trafiknämnden godkänner Bilaga 6 som svar på uppdrag från kommunfullmäktige.
 - c. Trafiknämnden inkluderar och prioriterar planering för genomförande av Spårväg Citys förlängning mot Ropsten, via Värtahamnen i underlaget för budget.
 - d. Att därutöver anföra följande:

Stockholms historia visar hur viktiga kollektivtrafiksatsningar är för att utvecklingen av nya stadsdelar ska ta fart.

Några exempel:

- År 1876 grundades Spårvagnsbolaget för att realisera Albert Lindhagens historiska stadsplan och lade grunden för Stockholms expansiva bostads- och stadsbyggande under 1880-talet på Norrmalm, Östermalm och östra Kungsholmen.
- I början av 1900-talet byggde företaget Byggnads AB Manhem förstaden Aspudden och företaget Nyborgs AB förstaden Midsommarkransen, men det var först sedan bolagen gått ihop och grundat AB Södra förstadsbanan och sedermera öppnat en spårvägsförbindelse till Liljeholmen år 1911 som inflyttningen kunde ta fart.
- När AB Södra förstadsbanan sedermera förlängdes till Fridhem år 1913 kunde även utvecklingen av Mälarhöjden komma igång.
- I Stureby krävdes det att fastighetsbolaget AB Villahem anlade en egen bussförbindelse in till Ringvägen under 1900-talets första årtionde för att husbyggandet skulle börja på allvar.
- Norr om Stockholm utvecklade även Stockholms spårvägsaktiebolag stadsdelen Råsunda efter 1910.
- I Hammarby Sjöstad har Tvärbanan utgjort stommen för en omfattande stadsplan och stadsbebyggelse sedan tidigt 1990-tal. Nybyggnationen i Liljeholmen, Alvik och Sundbyberg följer även Tvärbanans framfart som ett pärlband.
- Tunnelbanans utbyggnad skedde i samband med framväxten av dussintals stadsdelar under efterkrigstiden och nya stora satsningar inom Stockholmsförhandlingen

och Sverigeförhandlingen kombinerar satsningar på ny spårbunden kollektivtrafik med byggnationen av tiotusentals bostäder, nya arbetsplatser och mer service.

Det har sedan länge planerats för att omvandla Värtahamnen till en ny innerstadsnära stadsdel. Efter utbyggnaden av Norra Djurgårdsstaden utgör Värtahamnen det sista stadsutvecklingsområdet i den täta och funktionsblandade innerstadens absoluta närhet som kan utöka denna hållbara, ekonomiskt starka och attraktiva stadsbebyggelse. De planerade 1,700 bostäderna (det blir fler om Centerpartiet får bestämma) och 20,000 arbetsplatserna i Södra Värtan, Valparaiso och Värtapiren kommer dessutom ligga invid vattnet och nära Djurgårdens, Gärdets och Nationalstadsparkens grönska.

Men som hela Stockholms historia har påvisat så kommer stora stadsutvecklingsprojekt inte att komma igång, och utvecklas i enlighet med sin fulla potential, utan möjliggörande satsningar på kollektivtrafik. Därför är det anmärkningsvärt att satsningar på Spårväg City lyser med sin frånvaro i trafikkontorets underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026. Även om det är regionens trafikförvaltning som ansvarar för utbyggnaden och driften av en förlängd spårvagnslinje så kommer spårvagnen att trafikera stadens gator – vilket innebär att trafikkontoret har en nyckelroll i sammanhanget.

Den enda slutsatsen det går att dra av utelämnandet av Spårväg Citys förlängning är att den nuvarande majoriteten har lagt hela projektet, liksom en snabb utbyggnad av en attraktiv och hållbar stadsdel i Värtahamnen, på is under denna mandatperiod.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Ulf Walther m.fl. (S) och Tobias Johansson m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Markus Berensson m.fl. (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Anders Lindman (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 grundar sig på den rödgröna majoritetens politiska direktiv. Sverigedemokraterna står för en annan inriktning och väljer därför att avstå från att delta i beslutet.

§ 22**Trafiknämndens riktlinjer för direktupphandling**

Dnr T2023-00619

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner kontorets redovisning av förslag till uppdaterade riktlinjer för direktupphandling.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 21 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23**Trafikutvecklingen i Stockholm 2022. Lägesrapport**

Dnr T2023-00698

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner redovisningen av trafikutvecklingen för 2022.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 22 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det är glädjande att stockholmarna i allt högre utsträckning väljer hållbara resor såsom cykel och kollektivtrafik. När mer än 50 procent av stockholmarna väljer en laddbar bild framför en bensin eller dieselbil som nu är fallet, behöver en klimatpositiv stad till 2030 inte vara detsamma som en stad där biltrafiken ska minska med 30 procent.

Moderaterna poängterar därför återigen att prioriteringarna staden behöver göra är att möjliggöra för omställningen snarare än att lägga fokus på att minska resandet.

Sara Svanström (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Lägesrapporten om trafikutvecklingen i Stockholm 2022 ger en samlad bild av hur trafik och resande utvecklas i Stockholm och utgör ett bra underlag för en fortsatt trafikplanering som utgår från stadens framkomlighetsstrategi där gång, cykel och kapacitetsstark kollektivtrafik prioriteras.

Att motorfordonstrafiken fortsätter att sjunka under vardagar är glädjande utifrån ett trängselperspektiv och bidrar till att framkomligheten för kollektivtrafik och nyttotrafiken ökar. Bilen kommer finnas även i framtidens stad, inte minst för nyttotrafik och för människor med behov av bilen. Liberalerna tror inte på förbud men genom mål, incitament och styrmedel möjliggör vi den gröna omställningen. En kombination av regelverk och marknadslösningar ska användas för att nå klimatmålen.

I redovisningen framkommer att det behövs fortsatt satsningar på trafiksäkerhet för att minska singelolyckor för fotgängare och cyklister. I budgeten för 2023 så satsade Liberalerna 120 miljoner extra för åren 2023-2026 inom programmet för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Förbättrad tillgänglighet skapar trafiksäkerhet och trygghet som dels kan förebygga olyckor men som även gör att fler stockholmare kan välja gång vid förflyttning. I Stockholm ska ingen förolyckas på grund av

trafiksäkerhetsbrister, oavsett om man är gående eller cyklist.

Markus Berensson m.fl. (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholm ska vara en levande, hälsosam och attraktiv stad som förenar tillväxt med ambitiösa klimatmål. Samtidigt som Stockholm underlättar för gående och cyklister krävs en omställning av den övriga fordonstrafiken, och elektrifiering är en av de mest centrala åtgärderna. Laddplatserna för elbilar behöver snabbt bli fler. Effekten i ett stort antal laddstolpar behöver öka kraftigt för att korta laddningstiderna och öka nyttjandegraden. Ägarskapet och ansvarsfördelningen för laddinfrastrukturen behöver ses över och effektiviseras. Staden ska och också göra det möjligt att ladda elfordon via gatubelysningen. En offensiv elektrifieringsstrategi behöver komma på plats. Samtliga p-platser ska på sikt bli laddplatser,

Mikromobilitet, såsom elcyklar, elsparkcyklar och liknande lösningar, har en viktig roll att spela i framtidens Stockholm. När restiden för att mötas minskar blir Stockholm en tryggare och trevligare stad. Det här området präglas av entreprenörskap och nya lösningar. Det kräver dock ett tydligare regelverk för tillåtna uppställningsplatser och åtgärder som leder till att hyrda fordon parkeras korrekt och inte hindrar framkomligheten. Stadens planering måste fokusera på hela resan och till exempel underlätta kombinationsresor, satsningar på goda bytesmöjligheter och bra parkeringsplatser för cyklar.

Barns möjlighet att röra sig i staden är viktig för deras utveckling. Staden måste fortsätta arbetet med en säker trafikmiljö runt skolor och barns möjlighet att själva gå och cykla till skolan och andra fritidsaktiviteter. Barns cyklande behöver öka av både frihets- och hälsoskäl. Fler cykellekplatser där barn och unga genom lek blir duktiga och säkra cyklister är en insats för att nå dit. Trafikkontoret ska även genomföra en pilotsatsning med att återinföra skolpoliser för att fler barn och unga ska gå eller cykla till skolan.

Trafikkontoret ska genomföra åtgärder för att en ökad andel persontransporter ska ske med kapacitetsstarka trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik samtidigt som tillgängligheten för dessa trafikslag prioriteras så att behovet av biltransporter minskar. Rörlig trafik ska prioriteras i

enlighet med stadens framkomlighetsstrategi och det offentliga rummet ska stärkas. Det är viktigt att nämnden deltar i arbetet med att utveckla en samlad produktionsplanering med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål för bostadsbyggandet, översiktsplanen samt utbyggnaden av kollektivtrafik.

Antalet måttligt och allvarligt skadade i Stockholmstrafiken har stigit till nivåer högre än åren innan pandemin och de vanligaste olyckstyperna är gåendes fallolyckor pga. halka och singelolyckor med cykel. Trafikkontoret bör tillgängliggöra snöröjningsinformation i realtid, vilka gångbanor och cykelbanor som har halkbekämpats och när, för att gående och cyklister ska kunna välja den säkraste vägen. En studie från Statens väg- och transportforskningsinstitut visar att grus på cykelbanor är kontraproduktivt och orsaken till var femte cykelolycka. Trafikkontoret bör därför fasa ut halkbekämpning med grovt grus på cykelbanor.

Slutligen så ska trafikkontoret, tillsammans med övriga berörda delar av staden, omvandla fler bilvägar till stadsgator. Levande gator där människor enkelt och tryggt kan ta sig fram som gående och cyklist. Stockholms gator måste anpassas så att det blir lättare att gå, cykla och åka kollektivt. I en stad som ger större plats för fotgängare och cyklister behöver också gaturummet utformas så att de kan ta sig fram säkert.

§ 24

Motion om effektiva miljözoner för bilar och lastbilar av Gabriel Kroon (SD). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr T2023-00636

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 22 mars 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Reservation

Anders Lindman (SD) reserverar sig mot beslutet.

Vid protokollet

Alva Matsdotter